

СТРАТЕШКИ ПЛАН НА ЗДРУЖЕНИЕТО НА ГРАЃАНИ “РОМАВЕРЗИТАС” за периодот 2019 - 2023

Ноември 2018

СОДРЖИНА

КРАТЕНКИ

ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА РОМАВЕРЗИТАС

1. **ВОВЕД**
2. **ОПИС НА ПРОЦЕСОТ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН**
3. **ВИЗИЈА И МИСИЈА**
4. **РЕЗИМЕ НА СТРАТЕШКАТА РАМКА**
5. **АНАЛИЗА НА ВНАТРЕШНО И НАДВОРЕШНО ОКРУЖУВАЊЕ**
6. **СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ, НАСОКИ И АКТИВНОСТИ (2019-2023)**
7. **ОРГАНИЗАЦИСКА И УПРАВУВАЧКА СТРУКТУРА**
8. **ПОТРЕБНИ РЕСУРСИ, ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ И СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН**
  - 8.1. Предвидени и потребни финансиски средства
  - 8.2. Потребни човечки ресурси за спроведување на стратешкиот план
  - 8.3. Следење и оценка на стратешкиот план

Кратенки

1. ВРСМ- Влада на РСМ
2. ГОи- Граѓански организации
3. ЕКЧП- Европска конвенција за човекови права
4. ЕЛС- Единици на локална самоуправа
5. ЕК- Европска комисија
6. ЕУ- Европска унија
7. ИКТ- Информатичко – комуникациска технологија
8. ИПА- Инструмент за претпристапна помош
9. МВР- Министерство за внатрешни работи
10. МИОА- Министерство за информатичко општество и администрација
11. МНР- Министерство за надворешни работи
12. МП - Министерство за Правда
13. МФ- Министерство за финансии
14. НАТО- Северо атланска алијанса
15. НВО- Невладина организација
16. НК- Надзорна Комисија
17. ПП- Политички партии
18. РСМ- Република Северна Македонија
19. РВ- Здружение „Ромаверзитас“ Скопје
20. СС- Стручна служба
21. ОБСЕ- Организација за безбедност и соработка во Европа
22. УО- Управен одбор
23. УРСМ- Устав на Република Северна Македонија
24. УС- Управен суд
25. УСАИД- Американската агенција за меѓународен развој

ВОВЕДНО ОБРАЌАЊЕ НА ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА РОМАВЕРЗИТАС

Со стратешкиот план на Здружението „Ромаверзитас“ Скопје за периодот 2019-2023 се заокружува периодот од пет години на функционирањето на организацијата формирана во 2014 година. Поаѓајќи од стратешките приоритети на Програмата „Ромаверзитас“ формирана во 2001 година, како и програмските цели и задачи дефинирани со статутот на Здружението, како и состојбите со високото образование на Ромите во Република Северна Македонија и направената анализа за потребите и предизвиците со кои се соочува Ромаверзитас, во овој стратешки план се дефинирани следниве четири стратешки цели:

1. Зголемување на бројот на запишани и завршени средношколци и студенти Роми;
2. Поттикување на вработувањето и зголемување на вработливоста на младите Роми;
3. Застапување на интересите на Ромаверзитас - заедницата и создавање на потенцијал за лидерство;
4. Развивање на ромскиот идентитет и солидарност кај младите и образовани Роми.

За секоја стратешка цел се утврдени мерки и активности, со чија реализација во претстојниот период ќе се унапреди функционирањето на Ромаверзитас, првенствено во областа на застапување и реализација на колективните интереси на ромската интелектуална заедница и обезбедувањето на услуги за средношколци, студенти и алумни Роми во Република Северна Македонија.

Во подготовката на овој стратешки план учествуваа претставници на образовните институции, како и претставници на засегнатите страни кои работат во областа на образованието на Ромите, извршната власт, граѓанскиот сектор, како и од меѓународните институции и програми присутни во земјата. Стратешкиот план ги потенцира заложбите на Здружението да ја подобри позицијата на младите Роми да бидат дел на општествената заедница третирани како еднакви со другите граѓани во Република Северна Македонија.

Активностите на Ромаверзитас во наредниот период се насочени кон подобрување на вработливоста на младите Роми, имајќи предвид дека и Европската Комисија наоѓа дека „младите луѓе и долгорочно невработените сеуште се соочуваат со потешкотии со вклученоста на пазарот на труд“.

Здружението е свесно дека овој предизвик е потребно постојано да се адресира и континуирано да се подобрува - не многу ветувачката состојба со вработувањето на младите Роми во овој момент.

Базирајќи се на сегашните услови на живот на Ромите, Ромаверзитас има потреба од поддршка на практики на застапување кое е базирано на факти, водство на јавниот дискурс, јакнење на врските помеѓу ромската образована елита и ромската заедница како и подобрување на стратешкиот начин на делување, унапредувајќи ги позициите, потенцијалот и влијанието на Ромите во РСМ.

Здружението ќе се стреми да го истакне и унапреди потенцијалот на Ромите во РСМ за водство, влијание и промени согласно стратешките интереси на Ромите.

Стратегијата на организацијата треба да овозможи подобро позиционирање, контекстуализација и концептуализација на најважните приоритети и најбитните прашања на кои што работи здружението и да понуди адекватни услуги и решенија за заедницата за која што работи.

Ромаверзитас е директен чинител во создавањето на квалитетно образовани генерации и клучна организација која креира и предводи критичка маса на средношколци, студенти и алумни, преку поддршка, личен и професионален развој, волонтеризам, активизам и лидерство.

Ромаверзитас денес е заедница од средношколци, студенти и алумни со претпознатлив идентитет кои остануваат цврсто поврзани со ромската заедница во напредокот на поширокото општество.

Како претседател на организацијата задоволство ми е што имам чест да Ви го претставам стратешкиот документ на Ромаверзитас.

Им благодарам на сите кои досега дадоа свој придонес во изработката на стратешкиот план, а посебно на Ромскиот Образовен Фонд Будимпешта кој финансиски го поддржа процесот на изработка на овој стратешки документ на Ромаверзитас.

Срдечно,

Елвис Мемети

Претседател на Здружението на граѓани „Ромаверзитас“ Скопје

1. ВОВЕД

Стратешкиот план на Здружението „Ромаверзитас“ Скопје, Република Северна Македонија е документ во кој се претставени стратешките цели, насоките, активностите и потребните ресурси за период од пет години (2019-2023). Во согласност со Стратешкиот план, здружението, ќе изготвува годишни планови преку кои ќе се операционализираат активностите за остварување на стратешките цели.

2. ОПИС НА ПРОЦЕСОТ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН

Процесот на стратешко планирање на Ромаверзитас (РВ) беше спроведен во периодот август 2017–септември 2018 година и беше раководен од проектниот менаџер кој ја претставуваше извршната канцеларија и претставниците на Извршното тело на РВ. Самата подготовка беше координирана од еден надворешен консултант со долгогодишно искуство за раководење со процес на стратешко планирање. Процесот на изготвување се состоеше од детална анализа на моменталната состојба и потребите и плановите на организацијата. Консултантот подготви предлог програма за изработка на стратешкиот план со активности кои овозможуваат претставници на РВ да ги презентираат нивнитевидувања и ставови.

Самиот процес започна со спроведување на проценка на потреби со претставници на клучните засегнати страни, кои врз основа на подготвен наменски прашалник за проценка на потреби, преку реализирани 28 интервјуа ги дадоа нивните ставови и размислувања за Ромаверзитас и новите стратешки насоки. Резултатите од Анализата беа сумирани, разгледани и дискутирани на тридневната работилница за стратешко планирање одржана во септември 2017 година во Банско, Бугарија од 15-17 Септември, каде што беа утврдени клучните предизвици, предности, силни страни и слабости, како и можните цели за развој. Работилницата започна со процесот на визионирање, по што беше спроведена анализа на надворешното опкружување и идентификација и анализа на внатрешни јаки и слаби страни, и анализа на опкружувањето односно анализа на надворешни можности и закани (SWOT анализа). Потоа беше изработена Матрица на стратешка ориентација која се базира на направената SWOT анализа, што резултираше со дефинирање на нацрт стратешки цели и насоки на Ромаверзитас. Во продолжение беа организирани и неколку еднодневни работилници за допрецизирање на одредени аспекти на стратешкиот план, изработка на детален план на активности за три години и буџет на стратешкиот план.

Процесот на стратешко планирање беше финансиски поддржан од Ромскиот Образовен Фонд Будимпешта, и воден од консултантот Зоран Стојковски, избран на јавен повик.

Членовите на извршниот одбор го усвоија Стратешкиот план на Ромаверзитас 2019-2023 на својата седница одржана на 26.02.2019 година.

3. ВИЗИЈА и МИСИЈА

ВИЗИЈА

Ромаверзитас е лидерска национална граѓанска организација и заедница која ги застапува интересите на младите, средношколците, студентите и дипломираните Роми за да се унапреди нивната положба преку ефективна академска поддршка и развој на вештини, за подобро позиционирање и интеграција на Ромите во општеството.

Ромаверзитас активно го промовира ромскиот идентитет и специфики, и користи застапување кое се базира на истражување, водство на јавниот дискурс за клучни предизвици со кои се соочуваат Ромите во Република Северна Македонија, зајакнување на врските со ромската заедница во напредокот на поширокото општество и поттикнување на Стратешкиот начин на делување.

Ромаверзитас е секогаш подготвено активно да учествува во соработки со други чинители во општеството, во младински, образовни и ромски мрежи во земјата, регионот на југоисточна Европа и светот.

МИСИЈА

Ромаверзитас е клучна граѓанска организација која работи на поттикнување на квалитетно образование генерации на млади Роми, преку поддршка и развој на личните и образовните капацитети на учениците и студентите во комплетирањето на средното и високото образование, и на целосна интеграција на Ромите во општеството преку унапредување на вработливоста и развој на лидерство во Република Северна Македонија

КЛУЧНИ АКТИВНОСТИ

- *Професионално ориентирање и планирање на кариерата на средношколците Роми*
- *Информирање и мотивација на средношколците Роми кои се однесуваат на запишување во високо образование, помош при запишување и следење на списоците на упис/ резултатите*
- *Менторство*
- *Туторство / индивидуални часови со експерти, лица со искуство*
- *Обезбедување на стручна литература*
- *Запишување на средношколците на факултет*
- *Зголемување на вработливоста и вештините потреби за пазарот на труд на средношколците*
- *Номинација на најдобрите тројца средношколци и студенти од генерацијата како корисници на проектните активности*
- *Развој на вештини за академски техники за првите две години на студии, преку посебен модул*
- *Развој на вештини за академски техники за последните две години на студии, преку посебен модул*

- Развој на вештини за техники на истражување во последните две години на студији, преку посебен модуул
- Развој на вештини за познавање на странски јазик преку курсеви
- Развој на компјутерски вештини преку курсеви
- Намалување на осипот и редовен премин од една во друга академска година
- Поттикнување на квалитетот во завршувањето на средното и универзитетското образование
- Навремено матурирање и дипломирање
- Водство на јавниот дискурс за прашања од интерес на академската заедница
- Студентски активизам преку градење и зајакнување на студентската заедница и студентските иницијативи
- Неформални активности за зајакнување на средношколската и студентската заедница
- Развој и познавање на Историјата на Ромите – преку истражувачка работа на група водена од експерт
- Запознавање на ромскиот јазик преку курсеви
- Истражувачка работа за ромското движење
- Одблежување на важни настани од ромската историја
- Имплементација на студентска / алумни иницијатива/и за ромски идентитет
- Организирање на иницијативи за застапување
- Зајакнување и поддршка на мрежата на ромските дипломци и алумни
- Развој на лидерските вештини и капацитетите за Водство на најмотивираните и најамбициозните кадри на Ромаверзитас
- Создавање на препознатлива Ромаверзитас заедница

ВРЕДНОСТИ И ПРИНЦИПИ

- Транспарентност
- Користење на партиципативни пристапи
- Посветеност кон потребите на корисниците
- Праведност
- Посветеност кон работата
- Неутралност
- Непристрасност
- Отвореност
- Промоција на принципот на волонтирање

ГЕОГРАФСКИ ОПФАТ

- Република Северна Македонија

ЦЕЛНИ ГРУПИ

- Средношколци Роми
- Студенти

- Дипломирани Роми (Ромаверзитас Алумни)
- Млади Роми
- Ромска популација
- Ромски граѓански организации
- Влада на Република Северна Македонија
- Универзитети
- Министерство за образование и наука
- Министерство за труд и социјална политика
- Други министерства, државни агенции и институции во области на интерес (Министерство за култура, Министерство за здравство, Секретеријат за ЕУ интеграции, итн.)

ПАРТНЕРСТВА И СОРАБОТКА

- Влада на Република Северна Македонија
- Министерство, државни агенции и институции во области на интерес
- Единици на локална самоуправа (ЕЛС)
- Политички партии
- Организации на граѓанското општество
- Домашни и меѓународни донаторски организации и институции
- Амбасади во Република Северна Македонија
- Медиуми

4. РЕЗИМЕ НА СТРАТЕШКАТА РАМКА

Врз основа на анализата на стратегиите на клучните партнерски организации (РЕФ, НМСМ) и со примена на пристапот на теорија на промени, Ромаверзитас дефинира стратегија со дефинирани три нивоа на пристапи кои придонесуваат за севкупната цел:

- а) поддршка на индивидуалните корисници
- б) промена на системот преку застапување за потребите и интересите на Ромите
- в) правење од Ромаверзитас, клучна организација за мобилизирање на завршените, сегашните и идните средношколци и студенти Роми

Следната табела ја прикажува вертикалната и хоризонталната логика на поврзување меѓу мисијата, целите и методите, заедно со алатките за интервенција:

Нивоа	Индивидуи	Систем	Организација
Мисија	<i>Ромаверзитас е клучна граѓанска организација која работи на поттикнување на квалитетно образовани генерации на млади Роми, преку поддршка и развој на личните и образовните капацитети на учениците и студентите во комплетирањето на средното и високото образование, и на целосна интеграција на Ромите во општеството преку унапредување на вработливоста и развој на лидерство во Република Северна Македонија</i>		
Долгорочни цели	<i>Создадени квалитетно образовани генерации на млади Роми преку поддршка и развој на личните и образовните капацитети на учениците и студентите во комплетирањето на средното и високото образование</i>	<i>Целосна интеграција на Ромите во општеството преку унапредување на вработливоста и развој на лидерство</i>	<i>Клучна граѓанска организација на млади Роми со академско образование</i>
Среднорочни (стратешки) цели	1. Зголемување на бројот на запишани и завршени средношколци и студенти Роми	2. Поттикнување на вработувањето и зголемување на вработливоста на младите Роми 4. Развивање на ромскиот идентитет и солидарност кај младите и образовани Роми	3. Застапување на интересите на Ромаверзитас - заедницата и создавање на потенцијал за лидерство (дел на 4) Унапредување на соработката и вмрежувањето
Пристапи (насоки)	1.1. Програма за академска поддршка и развој 1.2. Програма за поддршка на средното образование на Роми 1.3. Соработка со други сродни програми 1.4. Поддршка на истражување на академски теми	2.1. Спроведување програма за личен и професионален развој на студенти и дипломирани лица (алумни) 2.2. Стекнување на вештини и квалификации потребни на пазарот на труд 2.3. Зголемување на вработливоста на средношколците Роми	3.1. Спроведување на програма за поддршка на истражување на специфични проблеми на ромската заедница 3.2. Спроведување програма за застапување реализирана од страна на студентите за решавање проблеми во Ромските заедници на локално и национално ниво

	<p>1.5. Поддршка на продолжување на образованието на дипломираните во повисоки академски степени</p>	<p>2.4. Поттикнување на практиканството на студентите според областа на студии и интереси</p> <p>2.5. Спроведување на програма за поддршка на започнување на бизнис и социјално претприемништво</p> <p>4.1. Развој на вештини на средношколци и студенти Роми повразани со идентитетот на Ромите</p> <p>4.2. Организирање на активности за промоција на културата на Ромите помеѓу средношколците и студентите</p> <p>4.3. Организирање на активности за одбележување на датуми важни за ромската заедница</p> <p>4.4. Меѓународна соработка и активизам на млади студенти од различни земји кои што ќе работат на подигање на свеста и заштита на Ромскиот идентитет</p> <p>4.5. Издавачка дејност за деца и млади Роми</p>	<p>3.3. Спроведување програма за развој на лидерски вештини на студентите</p> <p>3.4. Организирање на активности за вмрежување на ромските лидери и претставници на ромската заедница</p> <p>3.5. Спроведување програма за развој на младинско учество и политики</p> <p>3.6. Учество на Ромаверзитас во мрежи на локално, национално и меѓународно ниво</p> <p>3.7. Застапување на студентското ромско прашање и учество во национални мрежи (НМСМ, СЕГА)</p> <p>4.6. Развој на стратегија за мрежата на студентите, дипломираните Роми, и алумните.</p> <p>4.7. Спроведување програма за воведување на алумните во работата и сервисите на РВ</p> <p>4.8. Усовршување и развој на експертизата на веќе дипломираните роми</p> <p>4.9. Реализација на заеднички активности на алумните, студентите и средношколците</p> <p>4.10. Промовирање на резултатите на мрежата во јавноста</p>
Интервенции (активности)	<ul style="list-style-type: none"> - Информативни средби на универзитетите во РМ - Библиотека со фонд за книги - Поддршка преку менторство/туторство - Поддршка за спремање испити (печеатење, скенирање,) - Информативни средби со средношколците - Поддршка преку менторство/туторство - Обезбедување на стипендии за средношколци Роми - Спроведување на работни практики на средношколци - Програма за поддршка на повратниците од ЕУ земјите за комплетирање на образованието - Поддршка за запишување на средношколците на факултет 	<ul style="list-style-type: none"> - Развој на неформални вештини за полесно завршување на факултет - Реализирање курсеви за јазици и компјутери - Поддршка за развој на биографија и мотивациско писмо - Развој на презентациски вештини - Развој на вештини за ефективно управување со време - Активности за насочување на матуранти со цел креирање на стручни кадри од повеќе области за ромите - Информирање и мотивирање - Кариерно планирање и професионално ориентирање - Организирање курсеви за ромски јазик - Развој на вештини за Ромскиот идентитет 	<ul style="list-style-type: none"> -Истражување на специфични проблеми на ромската заедница -Застапување на студентите за решавање проблеми во Ромските заедници на локално и национално ниво -Развој на лидерски вештини на студентите -Политичка еманципација на студентите -Учество на Ромаверзитас во мрежи на локално, национално и меѓународно ниво - Застапување на студентското ромско прашање и учество во национални мрежи (НМСМ, СЕГА) -Развој на стратегија за мрежата на студенти, дипломираните Роми, и алумните. - Воведување на алумните во работата и сервисите на РВ

	<ul style="list-style-type: none"> - Активности за насочување на матуранти со цел креирање на стручни кадри од повеќе области за ромите - Информирање и мотивирање - Стипендирање - Номинација на најдобрите тројца студенти од генерацијата како корисници на проектните активности 	<ul style="list-style-type: none"> - Промоција на ромската култура помеѓу студентите - преку истражувачка работа на група водена од експерт - Одбележување на важни ромски датуми - Вмрежување на ромските лидери и претставници на ромската заедница - Меѓународна соработка и активизам на млади студенти од различни земји кои што ќе работат на подигање на свеста и заштита на Ромскиот идентитет - Печатење на сликовници, боенки, книги, прирачници, практикуми за деца и млади Роми - Стекнување на вештини и кфалификации потребни на пазарот на труд - Поттикнување на практиканството на студентите според областа на студии и интереси - Поддршка на започнување на бизниси и социјално претприемнички идеи 	<ul style="list-style-type: none"> - Усовршување и развој на експертизата на веќе дипломираните роми - Реализација на заеднички активности на алумните и студентите - Спроведување програма за доделување микро грантови за промовирање и решавање проблеми во заедницата - Организирање редовни средби со студентите корисници на програмата и другите засеганати страни - Овозможување размени на студенти и алумни на РВ на регионално ниво (рег. мрежа на РЕФ – Ромаверзитас) со студенти од други држави - Интернационално волонтирање - Развој на стратегија за информирање и вклучување на мрежа - Дефинирање на услови за членство на мрежата - Развој на практични животни и професионални вештини на студентите Роми - Активности и иницијативи за учеството и активизам на студентите Роми - Избор на најактивен студент и алумни член - Избор на најуспешна заедничка активност организирана од алумните и студентите
--	--	---	---

5. АНАЛИЗА НА НАДВОРЕШНО И ВНАТРЕШНО ОКРУЖУВАЊЕ - SWOT АНАЛИЗА

Внатрешна организациска анализа

ЈАКИ СТРАНИ

1. РВ е фокусиран кон својата МИСИЈА и приоритети (6)
2. РВ е целносно посветена кон студентите Роми, давање различни видови помош на студентите.(5)
3. Постигнати се одлични резултати во областа на академската поддршка на студентите Роми (2)
4. Постои стратешка синхронизација со донаторот РЕФ. Помош и поддршка од донаторот. (8)
5. Единствена организација која нуди академска помош на студентите,и преднички во однос на другите слични организации (5)
6. Туторската поддршка постигна добри резултати и беше од огромна корист за поголем дел од студентите. (2)
7. РВ обезбеди практична настава на студентите Роми (4)
8. Обуките за ромски јазик и идентитет се доста корисни и потребни (2)
9. РВ го здружи сите поранешни и сегашни студенти (алумни и сегашни корисници) каде се сплотени (2)
10. РВ има традиција во работата и има бренд (3)

СЛАБИ СТРАНИ

1. Има простор за подобрување на менаџерски тим, (4)
2. Има потреба од зајакнување на управувањето на организацијата, дефинирање на организациска Структура, опис на задачи/позиции на сите нивоа. (7)
3. Има потреба РВ да воведат поголем ред на часови, почитување на дисциплината, и правилата на работа за студентите (3)
4. РВ треба да вложува повеќе во поголема видливост и промоција на организацијата (5)
5. Треба да се подобри тоа што РВ го нуди како можност за поголема синхронизација и координација помеѓу студенти и алумни (5)
6. РВ треба да овозможува повеќе можност за социјалзација и држење меѓу студентите(2)
7. Ромаверзитас има потреба од диверзификација на донаторите за поддршка на ромската заедница (3)
8. РВ нема значително учеството во национални и европски платформи/мрежи (дел на РЕФ Мрежаисл) (5)
9. РВ има потреба од развој на јасна организациска структури (3)
10. РВ нема доволно персонал во извршна канцеларија, а и голема флукуација на персоналот во последните 2 години (6)
11. Нема воспоставено соработка со клучни институции, факултети, и ГОи (3)

12. РВ ја нема институционалната меморија (од фазата на програма на ФООМ)

Надворешна Анализа на контекстот во кој функционира организацијата

МОЖНОСТИ (Позитивни надворешни фактори)

1. Потреба од воспоставување траен однос со Министерството за труд и социјална политика и со Министерството за образование и наука, МИн. За култура (и др. релевантни институции, Мин-стер(ка) без портфолио)) за постојано да се следат приликите и да се десјтвува комплементарно со државата. (12)
2. Има потреба од користењето на веќе завршени студентите кои сега се професионалци во своите области (8)
3. Развојот на Социјалното претприемништво поволно влјаат врз РГОи и вработувањето на Ромите (2)
4. Постојат програми за поддршка на стартапи, и за микрокредитирање на Ромски бизниси (5)
5. Силен пораст на свеста на Ромите за важноста на образованието (2)
6. Постои драстично намалување на малолетнички браќви
7. Има се повеќе жени Ромки во образованието (4)
8. Активизмот кај Ромските студенти е во нагорна линија (3)
9. Има простор за зголемување на соработката до универзитетите и академските организации (7)

НЕПОВОЛНОСТИ (негативни надворешни фактори)

1. Има лоша дисциплината на курсевите, од страна на студентите (2)
2. НЕ постои голема кооперативност и мотивираност на студентите и на алумните на Ромаверзита за меѓусебна соработка (3)
3. Стереотипи и предрасуди кон Ромите, во образовниот процес и за вработување (Национализмот, дискриминацијата и стигмата кон Ромите) (7)
4. Политизацијата и партизацијата на институциите (5)
5. Миграцијата на младите Роми надвор од Република Северна Македонија поради економски услови негативно влијае врз РВ (осипување брјот на средношколци и на студентите) (5)
6. Недовлно стипендии за покривање на потребите кај млади Роми (4)
7. Некоординаност на ромските политички лидери и партии (4)
8. Немање практика на финасирање на ГОи од страна на државата (2)
9. Сеуште има јаз кај Ромската заедница за продолжување на образованието (4)
10. Лицата кои се во брачна заедница, посебно жените имаат потешкотии да се вклучат во формални и неформални образовни активности (3)

6. СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ, НАСОКИ и АКТИВНОСТИ

Ромаверзитас е клучна граѓанска организација која работи на поттикнување на квалитетно образовани генерации на млади Роми, преку поддршка и развој на личните и образовните капацитети на учениците и студентите во комплетирањето на средното и високото образование, и на целосна интеграција на Ромите во општеството преку унпаредување на вработливоста и развој на лидерство во Република Северна Македонија

СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ¹ НА РОМАВЕРЗИТАС ЗА ПЕРИОДОТ 2019-2023

Стратешка цел 1. Зголемување на бројот на запишани и завршени средношколци и студенти Роми

Стратешка цел 2. Поттикнување на вработувањето и зголемување на вработливоста на младите Роми

Стратешка цел 3. Застапување на интересите на Ромаверзитас - заедницата и создавање на потенцијал за лидерство

Стратешка цел 4. Развивање на ромскиот идентитет и солидарност кај младите, средношколците, студентите и дипломираните Роми

СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ, НАСОКИ² НА РОМАВЕРЗИТАС

Стратешка цел 1. Зголемување на бројот на запишани и завршени средношколци и студенти Роми

1.1. Програма за академска поддршка и развој

1.2. Програма за поддршка на средното образование на Роми

1.3. Координирање и соработка со други сродни програми и институции (стипендирање, размени, пракса, и сл)

1.4. Спроведување програма за поддршка на истражување на академски теми

1.5. Спроведување програма за поддршка на продолжување на образованието на дипломираните во други повисоки академски степени (магистерски, докторски студии)

Стратешка цел 2. Поттикнување на вработувањето и зголемување на вработливоста на младите Роми

2.1. Спроведување програма за личен и професионален развој на студенти и дипломирани лица (алумни)

2.2. Стекнување на вештини и кфалификации потребни на пазарот на труд

---

¹ Стратешките цели се обележани со еден референтни број (пр. 1, 2, 3 и 4)

² Стратешките насоки се обележани со два референтни броја (пр. 1.1., 1.2., 2.1., 2.2., 2.3. итн)

2.3. Зголемување на вработливоста на средношколците Роми

2.4. Поттикнување на практиканството на студентите според областа на студии и интереси

2.5. Спроведување на програма за поддршка на започнување на бизнис и социјално претприемништво

Стратешка цел 3. Застапување на интересите на Ромаверзитас - заедницата и создавање на потенцијал за лидерство

3.1. Спроведување на програма за поддршка на истражување на специфични проблеми на ромската заедница

3.2. Спроведување програма за застапување реализирана од страна на студентите за решавање проблеми во Ромските заедници на локално и национално ниво

3.3. Спроведување програма за развој на лидерски вештини на студентите

3.3. Организирање на активности за вмрежување на ромските лидери и претставници на ромската заедница

3.4. Спроведување програма за развој на младинско учество и политики

3.5. Учество на Ромаверзитас во мрежи на локално, национално и меѓународно ниво

3.6. Застапување на студентското ромско прашање и учество во национални мрежи (НМСМ, СЕГА)

Стратешка цел 4. Развивање на ромскиот идентитет и солидарност кај младите, средношколците, студентите и дипломираните Роми

4.1. Развој на вештини на средношколци и студенти Роми поврзани со идентитетот на Ромите

4.2. Организирање на активности за промоција на културата на Ромите помеѓу средношколците и студентите

4.3. Организирање на активности за одбележување на датуми важни за ромската заедница

4.4. Меѓународна соработка и активизам на млади студенти од различни земји кои што ќе работат на подигање на свеста и заштита на Ромскиот идентитет

4.5. Издавачка дејност за деца и млади Роми: сликовници, боенки, книги, прирачници, практикуми.

- 4.6. Развој на стратегија за мрежата на студентите, дипломираните Роми, и алумните.
- 4.7. Спроведување програма за воведување на алумните во работата и сервисите на РВ
- 4.8. Усовршување и развој на експертизата на веќе дипломираните роми
- 4.9. Реализација на заеднички активности на алумните, студентите и средношколците
- 4.10. Промовирање на резултатите на мрежата во јавноста

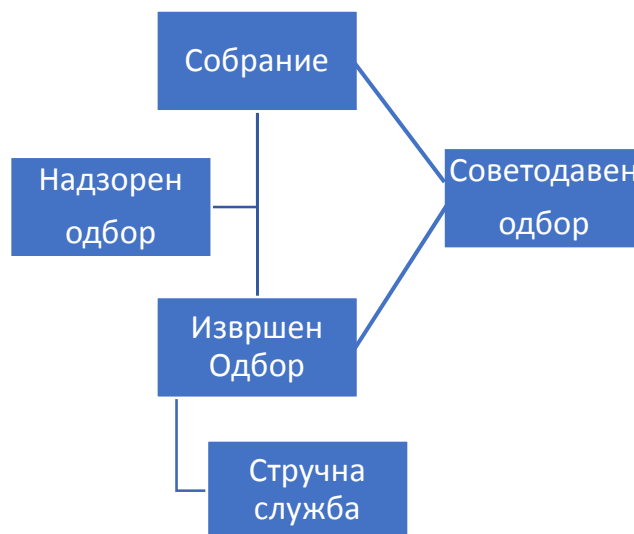
7. ОРГАНИЗАЦИСКА И УПРАВУВАЧКА СТРУКТУРА НА ЗДРУЖЕНИЕ НА ГРАЃАНИ РОМАВЕРЗИТАС

Највисоко управно тело е Собранието, кое го сочинуваат сите членови. Собранието избира Извршен одбор (ИО) од 5 членови, кој е раководен и претставуван од претседателот (со неограничено овластување).

ИО ги носи стратешките одлуки, одлуки за вклучување во партнерства со други организирани форми на делување, за аплицирање на некои поважни проекти, носење на програми и стратегии, креирање на политики на организацијата, селекција на Стручна служба – администрација и менаџмент и Советодавен одбор, проектни тимови, селекција на корисниците на услугите и сервисите на организацијата, одлуки за застапувања и превземања на позначајни активности и визибилитет на организацијата.

Извршниот одбор, претставуван и раководен од претседателот на организацијата по потреба формира работни тела/комисии, како и стручна служба за извршување на административно-стручни, помошни и на нив слични работи од заеднички интерес за остварување на задачите и целите на Здружението. Формира стручна служба и ги одредува нејзиниот начин на работа и ингеренциите.

Надзорниот Одбор ја следи примената на статутот и на програмата, се грижи за работењето и имотот на организацијата и врши други работи на начин утврден со Статутот.

8. ПОТРЕБНИ РЕСУРСИ, ИЗВОРИ НА ФИНАНСИРАЊЕ И СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН

8.1. ПРЕДВИДЕНИ И ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

За реализација на стратешкиот план, потребно е да се обезбедат доволно ресурси за навремено подмирување на предвидените трошоци во работата на РВ.

За работата на РВ, секоја година се издвојуваат средства за расходите согласно одобриениот буџет по проекти или програми. Ако се земат во предвид досегашните вредности на буџетот потребни за реализација на активностите во стратешкиот план, може да се заклучи дека РВ се соочува со недостаток на финансиски средства за реализација на сите планирани активности.

За да се обезбедат средства за целосно спроведување на активностите предвидени со Стратешкиот план, задолжително ќе бидат потребни дополнителни извори на финансирање.

Исто така не треба да се заборави дека и во наредниот период, преку програмите на агенциите за меѓународна соработка и развој, може да се користат средства кои би биле наменети за покривање на дел на активностите предвидени со овој Стратешки план. За таа цел во рамките на РВ е потребно да се развијат вештини за подготовка и менаџирање на проекти, но исто така е потребно активно да се лобира пред претставниците на владините и меѓународните институции.

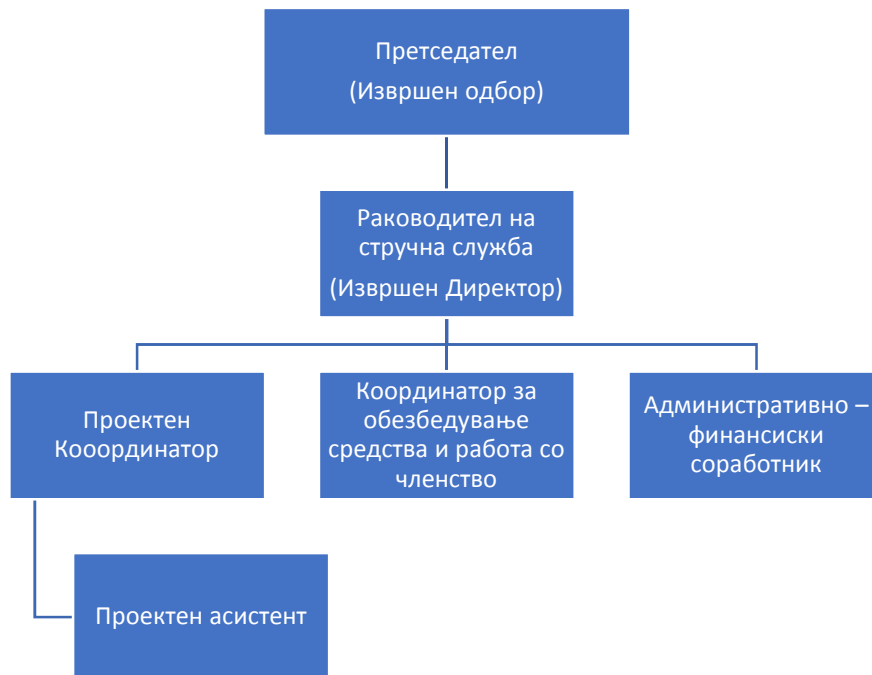
8.2. ПОТРЕБНИ ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН

За да се овозможи соодветно раководење со процесот на спроведување на стратешкиот план, редовно следење на спроведувањето, ревидирање и надградување на планот, и обезбедување на финансиски средства, потребно е да се размисли за доекипирање на РВ со нов персонал.

Покрај проектниот менаџер и административно-финансискиот соработник, постои потреба од најмалку три (3) нови извршители во Стручната служба (СС) на РВ и тоа едно лице за обезбедување средства и работа со членството, двајца за раководење на проекти (проектен координатор и помошник), кои би реализирале проекти и би остварувале услуги за членството. Дел на одговорностите на персоналот би бил да следи, подготвува и раководи со спроведувањето на проекти од меѓународните донаторски агенции и институции.

Проектниот менаџер би ја имал улогата на лице одговорно за односи со јавноста и членството.

Има потреба да се дефинира нов органограм, кој што би ја рефлектирал поделбата на одговорности во стручната служба. Подолу е претставен предлог структурата на Стручната служба.

Графички приказ 2. Предлог организациска структура на стручната служба на Ромаверзитас

8.3. СЛЕДЕЊЕ И ОЦЕНКА НА СТРАТЕШКИОТ ПЛАН

За успешно и доследно спроведување на Стратешкиот план ќе се спроведе соодветен мониторинг во периодот кој го покрива овој документ, како и оценка на достигнувањата во секоја година. За таа цел ќе се формира работна група раководена од првиот човек на стручната служба, за да го следат текот и динамиката на спроведувањето на овој Стратешки план. Оваа работна група ќе изготвува и поднесува извештај до членовите на ИО и НК и ќе предлагаат неопходни промени и усогласувања за достигнување на утврдените цели.

Мониторингот на спроведувањето на годишните програми на активности преку кои ќе се реализираат и остваруваат стратешките цели, континуирано ќе го врши РВ односно ИК. РВ тековно ќе ги следи предвидените активности и ќе врши евалуација на зацртаните цели квартално, со поднесување на извештаи, кои ќе содржат информации за прогресот и успехот на имплементација, како и заклучоци и препораки во функција на ефективно и ефикасно спроведување на планот. За следење на активностите се утврдени индикатори преку кои се мери степенот на остварување на целите како и извори на верификација, во рамки на деталниот план на активности кој што е во прилог на стратешкиот план.